

Ombruk er veien til en bærekraftig byggebransje!

Våre mest bærekraftige bygg er allerede bygget. Med det menes at det som oftest er mer bærekraftig å fortsette å bruke et bygg som allerede er bygget fremfor å rive det og bygge nytt. Fokuset på bærekraft i byggebransjen har pågått en stund, og økte energipriser og bærekraftsfokus er noe som har akselerert det.

I mange år har standarden for bransjen vært å rive og bygge nytt. Selv prosjekter med høye miljøambisjoner har gjort dette. I mange tilfeller betyr det at mange av materialene ikke kan benyttes igjen. Samtidig er det kjent at 40 % av verdens klimagassutslipp kommer fra byggeaktivitet og drift av bygninger, og så mye som 15% av verdens totale utslipp kommer fra utvinning av stål og betong. Derfor vil den mest klimavennlige løsningen som regel være å beholde dagens bygninger, og restaurere dem og oppgradere ved behov, fremfor å rive og bygge nytt.

Ikke alle bygninger er egnet for ombruk, men her vil det sannsynligvis være mulig å gjenbruke en del av materialene. I mange tilfeller mangler det at noen stiller krav til at det gjøres. I de tilfellene det må føres opp nybygg bør det være med tidlig i planleggingen av bygget at det skal være mulig å ombruke bygget i fremtiden. Planlegging for endret bruk og ombruk, samt et bygg som er enkelt å holde vedlike er viktige faktorer som kan øke byggets levetid.

Både lokale og nasjonale myndigheter har flere muligheter til stille krav slik at det sikres mer ombruk i byggebransjen. Lokale myndigheter kan benytte sin myndighet som planmyndighet og stille krav til ombruk og materialvalg gjennom bestemmelser i ulike planer. Nasjonale myndigheter kan forskriftsfeste krav om for eksempel gjennomføring av ombrukskartlegging og at det skal planlegges for ombruk i nye bygg.

En annen viktig mulighet som staten kan benytte seg av er investeringsstøtte som fremmer bærekraftige investeringer. Et godt eksempel på dette er at Husbankens støtte til bygging av omsorgsboliger også bør gjelde ombygging og restaurering av eksisterende bygninger for å redusere klimagassutslipp. Det samme gjelder investeringsstøtte gjennom Enova for energieffektivisering av bygninger. En styrket ordning her kan både bidra til at flere energieffektiviserer bygningene sine, samtidig som flere velger å oppgradere sine eldre bygg fremfor å rive dem og bygge nye.

Senterpartiet ønsker å ta en aktiv lederrolle innen reduksjon av klimagassutslipp fra bygninger og energieffektivisering av dagens bygningsmasse. Dette bør gjennomføres med både krav og insentivordninger som gjør det mer lønnsomt å ta vare på eksisterende bygningsmasse. Tiltakene skal gjennomføres på norske premisser, av norske myndigheter, og ikke via EU.

Østfold Senterparti vil

- Stille krav om planlegging for mer ombruk i nye bygninger

- Øke levetiden i bygninger
- Åpne for at Husbankens støtte også omfatter ombruksprosjekter
- Gjøre energieffektivisering enda mer lønnsomt gjennom større bidrag fra Enova
- Sørge for at skatte- og avgiftsreglene likebehandler renoverte og nye bygg
- Opprette gjenbruksstasjoner eller andre løsninger (f.eks. ala app'en To Good To Go for matrester) for å gi enklere tilgang på brukte materialer
- Følge opp hvordan nye byggeforskrifter virker inn på mer gjenbruk av byggematerialer.